

Zkoušky odbornosti: osvědčení získalo již více než 46 tisíc finančních poradců

Praha, 6. března 2019 – Od roku 2017 proběhlo podle zákona o spotřebitelském úvěru více než 66 tisíc zkoušek odbornosti, z toho 69 % úspěšně. Znamená to, že pro svoji činnost získalo potřebné osvědčení více než 46 tisíc osob – „finančních poradců“, kteří se zabývají poskytováním nebo zprostředkováním spotřebitelských úvěrů či dalšími souvisejícími činnostmi. Nejčastěji skládanou zkouškou je tzv. zkouška kombinovaná, kterou úspěšně absolvovalo přes 27 tisíc všech poradců. Úspěšnost se však liší dle typu zkoušky. Zaměstnanci bank u zkoušek vykazovali vyšší úspěšnost, než ostatní testovaní. Informace vyplývají z dat zveřejněných centrální bankou a údajů České bankovní asociace (ČBA).

Povinnost složit zkoušku odborné způsobilosti zavedl nový zákon o spotřebitelském úvěru z roku 2016. Stávající finanční poradci, zprostředkovatelé a poskytovatelé i nebankovní prodejci úvěrových produktů museli zkoušku složit a osvědčení získat během dvouletého přechodného období. „Každý, kdo poskytoval poradenství či produkty v oblasti spotřebitelských úvěrů, ať již soukromě, či jako zaměstnanec finanční společnosti, musel do konce listopadu 2018 úspěšně absolvovat odbornou zkoušku dle svého zaměření u některé ze společností, které k tomuto akreditovala ČNB. Povinnost získat osvědčení platí samozřejmě nadále a všechny osoby a zaměstnanci, kteří se na trh chystají vstoupit nově, musí zkoušku absolvovat,“ upřesňuje Helena Brychová, gestorka finančního vzdělávání České bankovní asociace.

Úspěšnost je mezi 60 a 70 procenty

Podle dostupných informací centrální banky bylo zkoušek odbornosti během přechodného období a prosince 2018 uskutečněno více než 66 tisíc, z toho 69 % úspěšně. Pro úspěšné složení zkoušky je zapotřebí kumulativního splnění tří podmínek – 60% úspěšnost v otázkách ze znalostí, 60% úspěšnost v otázkách z dovedností a 75% celková úspěšnost. „Naše zkušenosti ukazují, že tou nejtěžší podmínkou je právě dosažení 75 % z celkového počtu dosažitelných bodů,“ doplňuje ke statistikám Brychová. Počet zkoušek a jejich úspěšnost závisí samozřejmě také na jejím typu. Nejčastěji skládanou zkouškou je zkouška kombinovaná, která je potřebná pro distribuci spotřebitelských úvěrů na bydlení i jiných než na bydlení. Kombinovaných zkoušek se u všech akreditovaných osob uskutečnilo celkem 37 681, z toho 27 250 bylo úspěšných (72 %). Nejméně úspěšnou zkouškou je zkouška Spotřebitelské úvěry jiné než na bydlení, kde celková úspěšnost dosahuje pouhých 61 %.

Podle Brychové je obtížnost zkoušek způsobena především tím, že každý typ zkoušky obsahuje celou řadu otázek týkajících se zbývajících typů zkoušek. Právě tato skutečnost je nevíce patrná u spotřebitelských úvěrů jiných než na bydlení, což jsou typicky půjčky na splátky, kreditní karty, kontokorenty a jiné typy účelových i neúčelových úvěrů. „Při jejich poskytování se pracovníci na finančním trhu víceméně nesetkávají s informacemi důležitými pro spotřebitelské úvěry na bydlení, mezi které patří úvěry ze stavebního spoření, úvěry překlenovací a hypoteční, pro něž platí mj. specifická pravidla ve vztahu k informacím, výpočtům, ale např. i daním, a s nimiž souvisí celé spektrum znalostí z oblasti právní úpravy nemovitostí, zápisů v katastru atd.,“ upřesňuje Brychová.

ČBA Educa přezkoušela podstatnou část trhu

Z celkového počtu odborných zkoušek dle zákona o spotřebitelském úvěru se u ČBA uskutečnilo více než 23 tisíc zkoušek. Z údajů ČBA také vyplývá, že při srovnání úspěšnosti je bankovní sektor úspěšnější než zbývajících část trhu, neboť u všech typů zkoušek jsou zaměstnanci bank úspěšní v 74 %, zatímco ostatní pouze v 62 %. „Na celkové vyšší úspěšnosti mají určité svůj podíl již dříve zavedené průběžné vzdělávací aktivity organizované bankami na pravidelné bázi. ČBA se na svém portálu www.cbaeduca.cz vydala obdobnou cestou a na e-learningových kurzech i dalších možnostech přípravy si dala opravdu záležet,“ uvádí Brychová a doplňuje: „Zájemcům o skládání zkoušky pod hlavičkou ČBA tak nabízíme v rámci ceny za zkoušku nejen cvičné testy generované přesně dle parametrů stanovených vyhláškou ČNB, ale také minitesty, kvízy i velmi kvalitní e-learningovou přípravu, jež bude v následujícím měsíci doplněna o mobilní aplikaci.“



Období	všechny akreditované osoby			ČBA Educa		
	počet zkoušek	počet úspěšných zkoušek	úspěšnost	počet zkoušek	počet úspěšných zkoušek	úspěšnost
2017	12 759	9 792	76,75 %	2 711	2 307	85,10 %
2018	53 922	36 285	67,29 %	20 430	13 898	68,03 %
Celkem	66 681	46 077	69,10 %	23 141	16 205	70,03 %

Tab. Č. 1: Počet celkových zkoušek u všech akreditovaných osob a ČBA Educa

Zákon o spotřebitelském úvěru není jediným zákonem, který povinnost vykonat odbornou zkoušku stanoví. V tuto chvíli již běží přechodné dvouleté období pro pracovníky na kapitálovém trhu, kteří zkoušku odbornosti rozdělenou do dvou typů musí složit nejpozději do 3. ledna příštího roku. Obdobně jsou na tom i pracovníci v pojišťovnictví, kteří na splnění povinnosti mají vyhrazenou lhůtu do 1. listopadu 2020, pro ně se otázky a metodické pokyny pro provádění testů na půdě ČNB momentálně připravují. Již nyní si však mohou podle [následující tabulky](#) udělat názornou představu o tom, s jakými typy zkoušek se setkají a jaký minimální standard budou muset splnit k jejich úspěšnému absolvování.

O odborných zkouškách – spotřebitelské úvěry

Pracovníci na trhu spotřebitelských úvěrů mohou dle rozsahu své činnosti konat čtyři typy zkoušek – Spotřebitelské úvěry na bydlení, Spotřebitelské úvěry jiné než na bydlení, Vázané spotřebitelské úvěry (které jsou podmnožinou Spotřebitelských úvěrů jiných než na bydlení, ale je možné je skládat samostatnou zkoušku s tímto neužším zaměřením), anebo tzv. Kombinovanou zkoušku, která zahrnuje kompletní spektrum spotřebitelských úvěrů.

Soubor otázek používaných ke generování testů akreditovanými osobami je jednoznačně dán a pochází ze společné dílny České národní banky a Ministerstva financí ČR. Minimální standard úspěšného splnění zkoušky je také stanoven jednotně pro každý typ zkoušky, a to příslušnou prováděcí vyhláškou ČNB. Je jím kumulativní splnění tří podmínek:

- 3/5 úspěšnost v otázkách ze znalostí (ty obsahují mj. i otázky s možností více správných odpovědí, které jsou z pohledu účastníků jednoznačně nejobtížnější),
- 3/5 úspěšnost v otázkách z dovedností (vždy pět otázek vycházejících z jednoho zadání případové studie),
- 3/4 úspěšnost celkem.

O České bankovní asociaci

Česká bankovní asociace vznikla v roce 1990 a je dobrovolným sdružením právnických osob podnikajících v oblasti peněžnictví. V současné době sdružuje 38 členů. Rolí asociace je především zastupovat a prosazovat společné zájmy členů, prezentovat roli a zájmy bankovního sektoru vůči veřejnosti, podílet se na standardizaci postupů v bankovním sektoru a na vytváření odborných zvyklostí, podporovat harmonizaci bankovní legislativy s legislativou Evropské unie a vyvíjet aktivitu v informativní a školící oblasti. ČBA je členem Evropské bankovní federace a EMMI.

Další informace obdržíte na adrese:

Monika Petrásková,
manažerka PR a komunikace ČBA
petraskova@czech-ba.cz
tel: + 420 733 130 282